

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO MONTE TOURADO, NO CONCELLO DE VIMIÁNZO (A CORUÑA), PROMOVIDO POR GREENALIA WIND POWER MONTE TOURADO, SLU (CLAVE: 2018/0188)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 7.1.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i, os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque se localiza a menos de dous quilómetros do parque eólico Monte Tourado-Eixe, promovido por Fenosa Wind, SL, que conta con declaración de impacto ambiental do 27.06.2017 e autorizacións do 15.06.2018.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é a sociedade Greenalia Wind Power Monte Tourado, SLU e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Enerxía e Minas da Consellería de Economía, Emprego e Industria.

1.2. Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

O parque eólico Monte Tourado, promovido no seu día por Gamesa Enerxía, SA (a través da sociedade Sistemas Energéticos Edreira, SAU) e cuxa titularidade actual ostenta a sociedade Greenalia Wind Power Monte Tourado, SLU, foi admitido a trámite na Resolución do 30 de abril de 2010, da Dirección Xeral de Industria, Enerxía e Minas, pola que se publica a relación de solicitudes de outorgamento de autorización administrativa de instalación de parques eólicos para promotores titulares de plans eólicos empresariais, cunha potencia de 6 MW.

No tocante ao trámite ambiental, iniciouse a súa avaliación de impacto ambiental (AIA) ao abeiro da normativa vixente naquel momento (Real Decreto Legislativo 1/2008, do 11 de novembro), chegándose a realizar as consultas ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas para determinar o alcance do estudo de impacto ambiental (EslA) a elaborar polo promotor.

O proxecto obxecto da dita consulta consistía na execución dun parque eólico de 6 MW de potencia total no concello de Vimianzo (A Coruña), composto por 3 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada (vieiros de acceso e servizo aos aeroxeradores, gabias do cableado, subestación transformadora e unha torre anemométrica).

Logo diso, o proxecto non se chegou a someter a información pública.

Dado que o actual titular solicita unhas novas autorizacións administrativas previa e de construción para o proxecto, a tramitación ambiental reiniciase segundo o marco legislativo vixente, baseado na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013).

Así mesmo, cómpre sinalar que entre os cambios introducidos no proxecto polo novo promotor respecto ao proxecto orixinal destaca a definición dunha nova poligonal de delimitación do parque, que agora pasa a englobar terreos que non estaban incluídos na poligonal inicial.

Polo anterior, resultou pertinente a cancelación do expediente ambiental inicial (clave 2010/0212) e a apertura do presente expediente (clave 2018/0188).

Segundo a documentación agora achegada, o proxecto consiste na execución dun parque eólico de 10,395 MW de potencia total no concello de Vimianzo (A Coruña), composto por 3 aerogeradores e a súa infraestrutura asociada (vieiros de acceso e servizo, plataformas de montaxe e gabias do cableado), que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aerogeradores: 3
- Modelo previsto: Gamesa G-132
- Potencia nominal unitaria: 3,465 MW
- Potencia total instalada: 10,395 MW
- Altura de buxa: 84 m
- Diámetro de rotor: 132 m
- Orzamento (execución material): 8.710.851,91 €

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través do centro de seccionamento (CS) do PE Alto da Croa II (en tramitación e pertencente ao mesmo promotor), que tamén será o punto de conexión para a evacuación da enerxía xerada noutro parque eólico do citado promotor (PE Alto da Croa). Desde este CS a enerxía será evacuada de maneira conxunta mediante unha liña en 30 kV soterrada (incluída no proxecto do PE Alto da Croa II) ata a Subestación Colectora Regoelle 20-66/220 kV, na que tamén confluirá a evacuación doutros parques eólicos e que forma parte dun expediente que conta con DIA formulada o 17/10/2018.

Na configuración reflectida no EsIA, a obra civil inclúe a apertura duns 924 m de vieiros de acceso e servizo ás instalacións, así como o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 1.569 m de pistas ou camiños existentes. A sección tipo será uns 5 m de anchura de rodadura e contará ademais con cunetas e drenaxes transversais para a recollida e evacuación das augas pluviais.

Así mesmo, escavaranse uns 7.138 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión e de comunicacións que conectará os aerogeradores co centro de seccionamento/edificio de control do PE Alto da Croa II. Deste cómputo exclúense 382 m correspondentes á gabia compartida co PE Alto da Croa II antes da chegada ao seu CS (considerados no proxecto do dito parque).

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 10 meses.

Como áreas de ocupación temporal durante a execución das obras empregaranse as proxectadas no PE Alto da Croa II, localizadas nas inmediacións do CS do dito parque e destinadas para zona de campamento de obra, acopios e punto limpo. Tamén se prevé utilizar como zonas auxiliares de obra as propias plataformas de montaxe que se aproveitarán para acopios temporais, parque de maquinaria, etc.

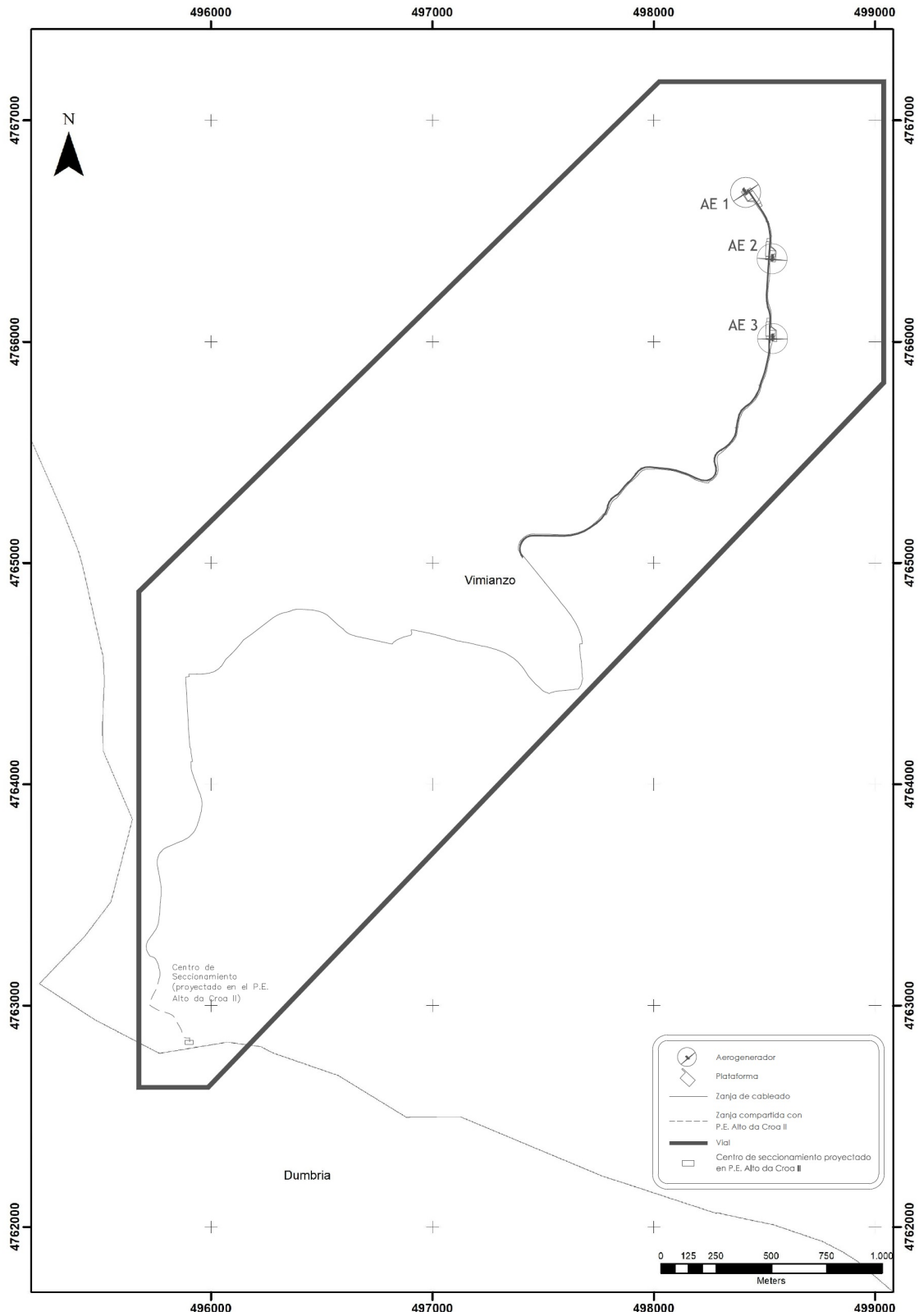
Non obstante, debido ao condicionado emitido pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural ao longo do trámite ambiental (que indica afeccións sobre a necrópole megalítica de Chan do Cabral e, polo tanto, solicita o desprazamento do vieiro de nova execución fóra da contorna de protección do dito conxunto arqueolóxico), o promotor modifica o trazado de inicio do vieiro de nova execución de acceso ao parque ata deixalo no límite de todas as áreas de cautela da referida necrópole.

No expediente constan os documentos *Evaluación de impacto sobre patrimonio cultural Parque eólico Monte Tourado, ayuntamiento de Vimianzo (A Coruña). Anexo a Memoria. Febrero 2019 e Adenda al Estudio de impacto ambiental del parque eólico Monte Tourado, (Exp. IN661A 2010/5-1). Agosto 2019*, que conteñen a descrición e a valoración ambiental das anteditas modificacións.

Considerando o anteriormente exposto, as características do parque mantéñense, afectando só á configuración da obra civil. Neste contexto, as lonxitudes actualizadas para os vieiros de acceso e servizo ás instalacións tanto de nova apertura como de acondicionamento dos existentes serán duns 1.494 m e 1.036 m, respectivamente. A sección tipo manterá os 5 m de anchura de rodadura. En canto ás gabias, escavaranse 7.364 m para o cableado de media tensión e de comunicacións que conectará os aerogeneradores co CS do PE Alto da Croa II, dos cales 6.982 m son gabias propias deste parque eólico e 382 m corresponden ao cableado que discurrirá pola gabiá compartida co PE Alto da Croa II (cuxa avaliación está contemplada no proxecto do citado parque eólico).

Inclúese a continuación un bosquexo do proxecto coa configuración actualizada do parque segundo o exposto nos parágrafos anteriores.

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

Os tres aeroxeradores que compoñen o parque distribuiranse sobre a elevación denominada Costa de Santiago, en cotas que oscilan entre os 385 e 415 m de altitude. O entorno caracterízase por presentar un relevo suave, de formas redondeadas, lixeiramente alomado, debido á intensa erosión que sufriu a zona.

A nivel hidrolóxico, a área de actuación pertence ao ámbito competencial de Augas de Galicia e se enmarca nos sistemas de explotación nº 07 “Río Xallas, Costa da Coruña e Ría de Corcubión” e o 09 “Río Grande, Ría de Camariñas e Costa da Coruña ata Río Anllóns”. Polo ámbito de estudo discorren, próximos ás actuacións proxectadas, o Rego Cabral, o Río Lavandeira e o Rego Santeguas (os dous últimos tributarios do Río Castro) segundo a codificación de Augas de Galicia, ningún deles interceptados no entorno directo dos aeroxeradores e das súas plataformas de montaxe, tal e como recolle o dito organismo de cunca no seu informe.

Así mesmo e tendo en conta a Addenda ao EsIA, na zona onde se proxecta o desprazamento do vieiro de acceso tampouco se localiza ningún cauce nin permanente nin temporal, estando a máis de 500 m de calquera elemento da rede fluvial.

Porén Augas de Galicia, en referencia ao seu visor, sinala afeccións en tres tramos da zona de policía do Rego Cabral por parte da gabiá da liña interna do parque. Tamén menciona, en base á documentación presentada, un cruzamento dun curso fluvial tributario do Rego Cabral (non codificado polo organismo de cunca) por mor da gabiá do cableado compartida co PE Alto da Croa II (infraestrutura incluída e avaliada no proxecto do citado parque). A actuación proposta non afecta a ningún espazo protexido recollido no Catálogo de zonas protexidas do Plan Hidrolóxico de Galicia Costa (aprobado polo RD 11/2016, do 8 de xaneiro) nin a ningunha área de risco potencial significativo de inundación (ASPSI).

O uso actual da zona de implantación do proxecto ten un marcado carácter agroforestal. A zona sobre a que se localizarán os aeroxeradores 01 e 02 do parque está asentada sobre pastos e plantacións forestais, a máquina 03 e parte do camiño de acceso sobre eucalipto e piñeiro, e o resto do vieiro sobre matogueira con plantacións forestais.

Neste contexto, a vexetación na área de actuación está composta principalmente por tres tipos de formacións: plantacións forestais de eucalipto e piñeiro (predominando as da primeira especie), prados de sega e manchas de matogueira dominadas polo toxo. Nalgunhas áreas o mato comparte a ocupación superficial con afloramentos rochosos de granito, que son bastante comúns na zona, existindo terreos onde estas formacións están mesturadas, principalmente piñeiro con matogueira. Coa planta definitiva prodúcese un lixeiro aumento da superficie afectada sobre as formacións de menor valor ecolóxico (prados e plantacións de eucalipto e piñeiro do país). O EsIA e a súa Addenda tamén mencionan que ningunha das actuacións previstas afecta a rodais de frondosas, limitando a súa presenza a aliñacións dispostas nos lindes dos camiños a utilizar na parte baixa de acceso ao parque ou salpicando as plantacións forestais.

En canto a hábitats naturais de interese comunitario, segundo o EsIA e a súa Addenda, en base a fontes bibliográficas oficiais non existen formacións de hábitats catalogadas, situándose a máis próxima a uns 1.200 m ao NE do aeroxerador 01, caracterizada pola presenza de breixeiros secos europeos (4030). Segundo os traballos de campo realizados, na zona de implantación dos aeroxeradores non se localizou ningunha área con presenza de hábitats prioritarios nin formacións de hábitats de interese comunitario, detectando tan só, ao leste do camiño existente, unha pequena mouteira de matogueira que pode corresponder ao hábitat 4030 en estado degradado e sobre a que se asentan pés de piñeiro e eucalipto. Así mesmo, considérase que a afección sobre o hábitat será mínima dado que as actuacións contempladas neste tramo do vieiro serán na marxe contraria á do dito hábitat.

O EsIA tamén menciona que segundo a consulta ao Inventario Español de Especies Terrestres (actualizado en 2015) e os resultados dos traballos de campo, no ámbito de estudo non aparecen especies protexidas de flora. Información que tamén destaca a Dirección Xeral de Patrimonio Natural no seu informe.

Entre a fauna inventariada na área de actuación, segundo o estudo bibliográfico incluído no EslA, poderían existir tres especies catalogadas como vulnerables no CGEA: unha de aves (*Circus pygargus*) e dúas de anfibios (*Rana iberica* e *Chioglossa lusitanica*), xunto a estes anfibios habería que engadir, segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, a *Rana temporaria* tamén catalogada como vulnerable. En base aos traballos de campo realizados para os estudos das poboacións de aves e quirópteros (campañas do 2018 e 2012), os resultados obtidos foron os seguintes: entre as aves rapaces diurnas contactadas está o miñado *Buteo buteo*, non obtendo ningún resultado nos seguimentos específicos para a tartaraña cincenta *Circus pygargus*; entre as aves nocturnas a avelaiona *Strix aluco* e a avenoiteira cincenta *Caprimulgus europaeus*, rexistradas unicamente no ano 2012; observáronse numerosas passeriformes e outras aves habituais; e os únicos rexistros de quirópteros corresponden a algún exemplar de morcego anano ou común *Pipistrellus pipistrellus*, non detectando ningunha especie deste grupo faunístico nos refuxios revisados.

Por outra banda, o proxecto atópase incluído no ámbito do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. *lusitanica* Steinbacher) en Galicia (Decreto 75/2013, do 10 de maio - DOG núm. 102, do 30.05.2013), concretamente, na área de distribución potencial. Non obstante, tanto o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural como o EslA e a súa Addeda sinalan a ausencia de hábitats potenciais e zonas propicias de descanso, nidificación ou cría para esta especie na área de actuación.

Citar tamén que os terreos onde se implantará o parque están inmersos na zona prioritaria (zona 1) do Plan de xestión do lobo (Decreto 297/2008, do 30 de decembro – DOG núm. 13, do 20.01.2009). Neste contexto, o promotor propón un plan de seguimento onde recolle unha proposta de traballos a testar durante as fases construtiva e post-construtiva, e que conta co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural de cara a importancia e conveniencia da súa implantación.

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, sinalar que a zona de actuación non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia (DOG núm. 149, do 07.08.2019), nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade (BOE núm. 299, do 14.12.2007).

Polo demais, o proxecto non se localiza no ámbito de ningunha Reserva da Biosfera, nin afecta a humidais dos recollidos no Inventario Galego de Humidais (Decreto 127/2008, do 5 de xuño - DOG núm. 122, de 25.06.2008) nin a árbores ou formacións senlleiras catalogadas (Decreto 67/2007, do 22 de marzo - DOG núm. 74, de 17.04.2007 - e posteriores modificacións), como tampouco se enclava dentro de áreas prioritarias ou zonas de protección para aves das publicadas na Resolución do 18 de setembro de 2018, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, relativa ás liñas eléctricas de alta tensión (DOG núm. 187, do 01.10.2018), nin en áreas importantes para as aves (IBA).

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo – DOG núm. 160, do 25.08.2016) o lugar onde se desenvolverá a actuación enmárcase na grande área paisaxística Chairas e Fosas Occidentais, nas comarcas paisaxísticas de Terra de Soneira, Terra de Xallas e Terra de Fisterra (a maior parte das infraestruturas do proxecto están concentradas nas dúas primeiras). As áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) máis próximas son a Devesa de Anllares e os Penedos de Pasarela e Traba situadas a uns 10,5 km en dirección suroeste e norte respectivamente.

En canto ao patrimonio cultural, atendendo ao Inventario do Patrimonio Cultural da Consellería de Cultura no ámbito do parque contabilízanse 18 elementos rexistrados, algúns deles moi próximos á zona de obras, polo que a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural considera necesario unha lixeira modificación do proxecto para garantir a súa protección, ademais de engadir algunha outra cautela arqueolóxica ás xa propostas no EslA.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

Como xa se sinalou no apartado de Antecedentes, o PE Monte Tourado, promovido no seu momento por Gamesa Enerxía, SA, foi admitido a trámite na Resolución da Dirección Xeral de Industria, Enerxía e Minas do 30 de abril de 2010, cunha potencia de 6 MW.

O 30.04.2018, Greenalia Wind Power Monte Tourado, SAU comunicou á Dirección Xeral de Enerxía e Minas a adquisición por parte de Greenalia Power, SLU da mercantil Sistemas Energéticos Edreira, SAU, así como o cambio de denominación social desta, pasando a denominarse Greenalia Wind Power Monte Tourado, SAU. Posteriormente, por Resolución do 22.06.2018, a dita dirección xeral autorizou o cambio de titularidade do PE Monte Tourado a favor de Greenalia Wind Power Monte Tourado, SAU.

O 13.07.2018, o novo promotor solicitou, ante o órgano substantivo, as autorizacións administrativas previa e de construción para o dito parque eólico, presentando o 27.08.2018 a documentación técnica necesaria para continuar a tramitación do expediente.

O 06.09.2018 o Consello da Xunta declarou de interese especial o proxecto de referencia para os efectos da disposición adicional primeira da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, engadida pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia.

O 07.09.2018 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático un oficio da Dirección Xeral de Enerxía e Minas no que solicita que este órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe para cumprir co trámite de consultas establecido no artigo 37 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental. Achegan para iso, xunto coa solicitude do promotor, o EsIA e o Proxecto de execución (ambos os dous documentos de agosto 2018).

En resposta ao anterior, o 28.09.2018 a Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, como órgano ambiental, indicoulle á Dirección Xeral de Enerxía e Minas, entre outras cuestións, a relación de organismos e persoas interesadas a consultar, así como unha serie de aspectos a ter en conta sobre os trámites que o órgano substantivo tiña que realizar na AIA ordinaria (información pública e consultas sobre o EsIA) e sobre o contido do expediente que no seu momento tería que remitir ao órgano ambiental para continuar coa tramitación de cara a formular a DIA.

O 14.11.2018 Geenalia Wind Power Monte Tourado, SAU, presentou no Servizo de Enerxía e Minas da Xefatura Territorial da Consellería de Economía, Emprego e Industria da Coruña, entre outra documentación, os novos documentos *Estudio de impacto ambiental y proyecto de restauración del parque eólico Monte Tourado, en el término municipal de Vimianzo (A Coruña). Noviembre 2018* e *Proyecto de ejecución. Parque eólico Monte Tourado. Vimianzo (A Coruña). Noviembre 2018*.

Mediante Acordo do 23.11.2018, da Xefatura Territorial da Consellería de Economía, Emprego e Industria da Coruña (publicado no DOG núm. 228, do 29.11.2018), someteuse a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, e a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a autorización administrativa de construción, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e o EsIA do proxecto do parque eólico Monte Tourado. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o EsIA.

O 21.06.2019 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Enerxía e Minas como órgano substantivo por razón da materia.

Unha vez revisado o contido do expediente, considerouse necesario completalo e emendalo nunha serie de aspectos, polo que se cursou unha solicitude de documentación e de emenda ante o dito órgano substantivo mediante oficio do 19.07.2019, na que se manifestaba, entre outras cuestións, o seguinte:

- A necesidade de dispor dunha addenda complementaria ao EsIA na que se avaliaran as modificacións introducidas no proxecto derivadas do condicionado da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- A necesidade de dispor dun informe complementario da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en relación ao condicionado recollido na DIA do PE Alto da Croa sobre a potencial afección sobre as poboacións de lobo presentes na contorna, tendo en conta que as instalacións de ambos os dous parques se asentarán en zona prioritaria do Plan de xestión do lobo en Galicia (Zona 1).
- Completar o expediente en relación á avaliación das repercusións do proxecto sobre a vulnerabilidade do mesmo ante accidentes graves e catástrofes, os riscos e posibles efectos adversos significativos, así como sobre o efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker* e os campos electromagnéticos.

No tocante ao primeiro extremo, informábaselle ao órgano substantivo que debía solicitar o informe da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior (Subdirección Xeral de Planificación e Protección Civil). E no segundo caso, comunicábaselle que se consideraba oportuno contar cun informe da Dirección Xeral de Saúde Pública.

O 29.07.2019, o promotor comunicou á Dirección Xeral de Enerxía e Minas o cambio de denominación social de Greenalia Wind Power Monte Tourado, SAU a Greenalia Wind Power Monte Tourado, SLU. Solicitando, en data do 09.09.2019, ante a mesma dirección xeral a transmisión de titularidade do citado parque eólico. Posteriormente, por Resolución do 19.02.2020, a referida dirección xeral autorizou o dito cambio de denominación social a favor de Greenalia Wind Power Monte Tourado, SLU.

O 12.03.2020, en resposta ao oficio do 19.07.2019, a Dirección Xeral de Enerxía e Minas remite a esta dirección xeral os informes solicitados xunto coa documentación elaborada polo promotor aos ditos efectos (respostas aos organismos consultados, Addenda ao EsIA de agosto 2019 e diversa documentación ambiental).

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, os anuncios e certificados de exposición pública e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, emite un informe sobre o Anexo 3 *Evaluación de impacto sobre patrimonio cultural* e sobre o punto 3.9 *Protección arqueolóxicas* incluídos no EsIA e no Proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto de referencia, respectivamente. Á vista da documentación remitida e da que consta na Subdirección Xeral de Conservación e Restauración de Bens Culturais, e tendo en conta os informes dos seus servizos de Arqueoloxía e de Arquitectura e Etnografía, informa favorablemente o EsIA e o Proxecto sectorial, de acordo a unha serie de cautelas arqueolóxicas, entre as que destaca, a necesidade de desprazar o vieiro de nova execución fóra da contorna de protección da necrópole megalítica de Chan de Cabral. Ademais da obriga de levar a cabo un control e seguimento arqueolóxico durante a execución das obras, en base a un proxecto arqueolóxico que terá que ser achegado polo promotor previamente ao inicio da actuación e que incorporará as medidas protectoras e correctoras recollidas no citado Anexo 3 do EsIA.

En resposta a dito informe, o promotor propón unha alternativa para a execución do vieiro recollida no documento *Evaluación de Impacto sobre Patrimonio Cultural. Parque Eólico Monte Tourado. Ayuntamiento de Vimianzo (A Coruña). Anexo a Memoria. Febrero 2019*. E aceptando o resto de condicións do informe.

Á vista do contido da resposta do promotor, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un segundo informe manifestando a súa conformidade respecto ao desprazamento proposto e mantendo o condicionado do seu primeiro informe.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un informe sobre o EsIA, no cal tras efectuar un resumo do proxecto, en base a documentación achegada e ás consideracións do Servizo de Conservación da Natureza da Coruña, indica que a zona onde se localiza o proxecto non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza nin da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. Continúa indicando que non está incluído dentro de Áreas protexidas por instrumentos internacionais segundo o artigo 50 da Lei 42/2007, que non afecta a humidais dos recollidos no Inventario Galego de Humidais (Decreto 127/2008, do 5 de xuño), nin a árbores ou formacións senlleiras (Decreto 67/2007, do 22 de marzo), nin a hábitats de interese comunitario ou prioritario segundo o Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España. Engade que o proxecto está incluído dentro do ámbito de aplicación do Plan de Recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus* (Decreto 75/2013, do 10 de maio) nunha área tipificada como potencial, aínda que especifica que en base ao artigo 6 do decreto aludido o proxecto non se atoparía na dita área de distribución ao non afectar humidais das características sinaladas no articulado. Por último, sinala que o proxecto tampouco afectaría a áreas prioritarias para a avifauna ameazada e/ou zonas de protección de avifauna das publicadas na Resolución do 18 de setembro de 2018, relativa ás liñas eléctricas de alta tensión.

O informe extracta logo as conclusións da análise efectuada polo Servizo de Conservación da Natureza da Coruña, para finalmente concluír en primeiro lugar que segundo a valoración do dito servizo provincial a metodoloxía empregada para a selección da alternativa non é correcta, e en segundo lugar que á vista de todo o anterior, non se identifican impactos significativos para a alternativa seleccionada, aínda que a dita valoración deberase ratificar durante o seguimento ambiental, considerando as suxestións sinaladas polo servizo provincial recollidas no seu informe. Ademais sinala o cumprimento dunha serie de cuestións, entre as que se atopa o modo de proceder no suposto de que se manifesten afeccións ao medio natural non consideradas na documentación, no seu informe e/ou na tramitación ambiental.

En contestación ao dito informe, o promotor manifesta, entre outras cuestións, unha xustificación motivada sobre a metodoloxía empregada para a selección de alternativas, na que se contempla a protección da fauna ameazada e dos hábitats naturais.

Con posterioridade, e en resposta á solicitude de documentación e emenda deste órgano ambiental do 19.07.2019 á que se fai referencia no punto 2.1 desta DIA, constan tamén no expediente outros informes da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Así, consta un informe da referida dirección xeral en relación á valoración da potencial afección sobre as poboacións de lobo presentes na contorna dos tres parques eólicos deste mesmo promotor proxectados na zona e que comparten infraestruturas (Alto da Croa, Alto da Croa II e Monte Tourado). Para iso achégaselle dous estudos presentados polo promotor ao respecto. Á vista dos antecedentes, da análise da documentación recibida e das achegas efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural da Coruña, conclúe que non existen ou non se infiren efectos negativos para o lobo. Non obstante, destaca a importancia e conveniencia da propia recomendación recollida na documentación recibida en relación á suxestión do establecemento dun plan de seguimento.

Como resposta, o promotor manifesta a súa conformidade, así como o compromiso da realización dos traballos establecidos no plan de seguimento incluído na documentación presentada e onde se abordan varias hipóteses de traballo a testar durante as fases construtiva e post-construtiva.

Por outra banda, consta outro informe emitido pola dita dirección xeral sobre o citado requirimento deste órgano ambiental de data 19.07.2019 e sobre a Addenda ao EsIA. Nel fai constar que a cuestión suscitada en referencia ás poboacións de lobo presentes na contorna xa foi contestada nun informe anterior, para logo continuar coa valoración da addenda recibida en relación coa modificación do proxecto descrita no punto 1.2 desta DIA. Neste contexto, indica que tras a análise do dito documento e considerando a información achegada polo Servizo de Patrimonio Natural da Coruña, conclúe que a modificación introducida no parque eólico non supón unha variación apreciable con respecto a súa valoración para o proxecto orixinal recollida no seu informe sobre o EsIA.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras recoller uns antecedentes e o marco legal, efectúa unha descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada, analiza o contido do estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP), os efectos do proxecto sobre a paisaxe e as medidas de integración paisaxística propostas, para logo propoñer medidas adicionais para a integración paisaxística (plantacións arbóreas na contorna dos núcleos de poboación próximos) e, finalmente, concluír que o contido do EIIP se axusta formalmente ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e que as medidas de integración paisaxística previstas poden considerarse adecuadas para reducir ou mitigar o impacto sobre a paisaxe, polo que non formula obxeccións sobre o seu contido.
- A Axencia Turismo de Galicia emite un informe sobre o EsIA no que tras analizar todos os posibles impactos que o proxecto puidese xerar, deduce que o mesmo produce un impacto global significativo, na fase de explotación, considerando o ruído como o elemento máis daniño para o turismo rural. Polo tanto, conclúe que o impacto turístico é significativo pero asumible, sempre que se executen os procedementos de avaliación adecuados para o control do ruído e se axusten aos valores límites de admisión establecidos legalmente, e tamén o cumprimento rigoroso do control do programa de vixilancia ambiental descrito no EsIA durante a execución das obras e na fase de explotación.
- Augas de Galicia, logo de efectuar unha posta en antecedentes e citar a lexislación de aplicación, continúa o seu informe cunha análise do contido da Separata do Proxecto de execución e do EsIA do PE Monte Tourado (centrándose na descrición do proxecto, nos posibles impactos sobre o medio hídrico, nas medidas correctoras e protectoras propostas no estudo e na avaliación dos efectos sinérxicos), para a continuación informar sobre a rede fluvial da área, as zonas protexidas e as zonas inundables. Engade unhas consideracións sobre as actuacións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico e apunta unha serie de condicións a ter en conta no desenvolvemento do proxecto. Conclúe informando favorablemente tanto o EsIA como a Separata do Proxecto de execución, sempre que se teñan en conta as consideracións expresadas no seu informe así como as sinaladas na documentación sometida a informe.
- O Concello de Vimianzo, cita unha serie de indicacións: en base á clasificación dos terreos onde se localizarán as instalacións do parque eólico atendendo ás súas Normas subsidiarias e complementarias de planeamento e á Lei 2/2016 do solo de Galicia, deberase contar, con carácter previo á obtención da licenza municipal, coas autorizacións sectoriais preceptivas dos órganos competentes en materia de infraestruturas eléctricas, forestal, augas, patrimonio cultural, etc.; ter en consideración os camiños públicos representados nos planos 6 e 8 do Inventario municipal de bens que puideran verse afectados pola apertura das gabias do cableado e construción de novos accesos; e finalmente sobre o contido do proxecto técnico a presentar coa solicitude de licenza urbanística municipal, así como a declaración de cumprimento dos requisitos para o exercicio da actividade asinada polo promotor e técnico do proxecto.

- A Subdirección Xeral de Planificación e Protección Civil da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en virtude do artigo 37.2.f) da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (modificada pola Lei 9/2018) en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto Parque eólico Monte Tourado. Para o dito fin, recibe varios documentos elaborados polo promotor (o estudo de vulnerabilidade ambiental do proxecto de agosto de 2019, a Addenda ao EsIA de agosto de 2019, así como o EsIA sometido a información pública e consultas). Tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é moi baixo.
- A Dirección Xeral de Saúde Pública expón que o informe se realizou avaliando se na documentación achegada se tiveron en conta, identificaron e valoraron os posibles impactos no medio ambiente con posible repercusión sobre a saúde humana. E para iso recolle as observacións en relación cos seguintes puntos: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto. Engade que é importante ter en conta que a presenza dunha fonte contaminante non é suficiente para que exista un risco para a saúde, xa que para iso debe existir unha vía de exposición completa.

Ademais, o proxecto é unha actividade regulada por un procedemento xeral de autorización recollido nunha normativa específica co obxecto de avaliar que a súa construción se realice co menor custo ambiental posible, establecendo mecanismos para o control e vixilancia durante a fase de construción, explotación e posterior desmantelamento no seu caso. Polo que de cumprirse os padróns establecidos deberíase de asegurar a ausencia de efectos significativos sobre a saúde das persoas.

Por tanto, e tras desenvolver as cuestións anteriores, conclúe que de cumprirse cos estándares establecidos non se prevé a necesidade de realizar unha medición específica da exposición da poboación a ningún contaminante específico; considera que na documentación aportada non recolle certa información sobre a caracterización da poboación, o emprego e xestión de produtos perigosos e dos residuos xerados, as medidas de seguridade relacionadas co acceso público ás turbinas eólicas ou a outras zonas sensibles, e as medidas de protección contra a electrocución; e cita unha serie de consideracións referentes aos cálculos/ modelización/controis do ruído e ao estudo de afeccións electromagnéticas e do efecto parpadeo de sombras achegado polo promotor, para o que sinala que unha vez valorado o dito documento, as referencias bibliográficas e normativas indicadas nel e consultada unha revisión de regulacións e guías de diferentes países sobre o impacto do efecto parpadeo de sombras, considera que, no ámbito das competencias da saúde pública e de cumprirse os estándares e medidas de seguimento referidas, deberíase de asegurar a ausencia de efectos significativos sobre a saúde das persoas.

O promotor contesta ao dito informe dando traslado dun escrito no que avalía e clarifica cada un dos requirimentos expostos pola Dirección Xeral de Saúde Pública.

Atendendo á contestación trasladada polo promotor, este organismo emite un segundo informe no que considera satisfeitos os requirimentos feitos no seu informe previo.

- Para todos os informes antes indicados constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
- Consta así mesmo o informe da Xefatura Territorial da Consellería de Economía, Emprego e Industria da Coruña, que recolle un resumo dos datos do expediente administrativo e describe os resultados da consulta aos organismos consultados no trámite de AIA ordinaria, para os efectos de continuar coa tramitación administrativa do expediente.

- No tocante a alegacións, no expediente recibido non consta ningunha con contido ambiental resultante do procedemento de información pública ao que foi sometido o expediente de referencia.
- En canto a outra documentación, o expediente contén, ademais do EsIA, o Proxecto de execución, a Addenda ao EsIA (de agosto de 2019) e a que se cita ao longo deste punto 2.2, diversa documentación que se incorporou ao expediente ao longo da tramitación como resultado de certos requirimentos segundo se recolle no punto 2.1, e que inclúe a seguinte:
 - *Estudio del efecto de los parques eólicos sobre los lobos (III). Abril 2013*, elaborado por Gamesa (antigo promotor dos parques eólicos Alto da Croa, Alto da Croa II e Monte Tourado), motivado por varios condicionados recollidos na DIA do PE Alto da Croa sobre o estudo e seguimento da poboación de lobos existente na contorna, e presentado polo promotor actual en resposta a unha solicitude de emenda do expediente.
 - *Actualización de la información sobre el lobo en el entorno de los Parques eólicos Alto da Croa, Alto da Croa II y Monte Tourado. Octubre 2019*, como complemento ao documento elaborado polo promotor inicial (Gamesa) a este respecto.

Este documento recolle un estudo actualizado sobre a presenza do lobo na contorna dos tres parques eólicos citados, o cal inclúe a descrición dos procedementos metodolóxicos aplicados para a localización de manadas e confirmación da súa reprodución (itinerarios de mostraxe, estacións de escoita e agarda), a avaliación dos efectos deste tipo de instalacións sobre os lobos e recomendacións para diminuír os ditos efectos, a contextualización e inferencia dos posibles efectos dos tres parques sobre os lobos asentados na súa área de influencia e o plan de seguimento. Finalmente conclúe, entre outras cuestións, que sobre a instalación dos parques eólicos obxecto desta revisión non se infire efectos negativos sobre diversos parámetros da ecoloxía espacio-temporal, nin se prevén efectos negativos directamente derivados da instalación dos mesmos sobre a dispoñibilidade de hábitat que os lobos poidan usar e seleccionar como lugares de repouso-refuxio (encames).

- *Análisis de la vulnerabilidad ambiental del proyecto del Parque eólico Monte Tourado (Exp. IN661A 2010/5-1), en el término municipal de Vimianzo (A Coruña). Agosto 2019*, elaborado polo promotor co obxecto de complementar o EsIA en cumprimento do artigo 35.1.d) detallado na modificación da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

O documento recolle unha análise e valoración da vulnerabilidade do proxecto ante riscos naturais (inundación, terremoto, movementos de terreo e incendios) e derivados do entorno socioeconómico, e como resultado da dita análise, conclúe que a vulnerabilidade do proxecto ante o risco de accidentes graves e/ou catástrofes relevantes considérase baixa ou moi baixa. Polo que ante o improbable escenario dun accidente grave inherente a algún dos riscos descritos, non se considera necesaria a proposta de medidas, ademais das xa especificadas no EsIA para previr e mitigar efectos adversos significativos, nin a necesidade de establecer protocolos para dar resposta a emerxencias en relación co avaliado.

- *Estudio del efecto parpadeo de sombras y de afectación electromagnética del Parque eólico Monte Tourado. Agosto 2019*, referente á avaliación dos posibles efectos do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker* e cos campos electromagnéticos. Respecto á primeira cuestión, o estudo conclúe que as posibles molestias ocasionadas ás persoas e á saúde pública polo parpadeo de sombras a xerar polo parque eólico, tanto de maneira individual como sinérxica (respecto a parques situados na súa contorna, tanto existentes como en tramitación) serán pouco significativas e polo tanto compatibles. No tocante ao impacto potencial que poderían xerar os campos eléctricos e magnéticos producidos polas instalacións do parque é moi baixo e sen influencia sobre a saúde das persoas.

2.3. Proxecto de interese especial

Segundo indica o órgano substantivo, o 06.09.2018 o Consello da Xunta declarou de interese especial este proxecto para os efectos da disposición adicional primeira da Lei 8/2009, engadida pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, segundo a cal a dita declaración *terá como efectos a tramitación de forma prioritaria e con carácter de urxencia e a redución á metade os prazos necesarios na instrución do procedemento da autorización administrativa previa e/ou de construción, así como dos prazos na instrución do procedemento de avaliación ambiental que sexa necesario. Así mesmo, reduciranse á metade os prazos necesarios na tramitación do proxecto sectorial.*

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Monte Tourado consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 10,395 MW de potencia total no concello de Vimianzo (A Coruña), constituído por 3 aerogeradores de 3,465 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
a	498.025	4.767.175
b	499.040	4.767.175
c	499.040	4.765.815
d	495.985	4.762.630
e	495.672	4.762.630
f	495.672	4.764.870

A localización dos aerogeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no **Plano nº2 Planta general** incluído na *Adenda al Estudio de impacto ambiental del parque eólico Monte Tourado (Exp. IN661A 2010/5-1). Agosto 2019.*

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condición particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, na súa Addenda e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores.

2. En relación coa vulnerabilidade do proxecto ante riscos derivados de accidentes graves e catástrofes, teranse en conta as recomendacións recollidas no estudo elaborado polo promotor e avaliado pola Dirección Xeral de Emerxencias e Interior.

3. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras (shadow flicker)* durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 30 horas/ano de exposición, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aerogeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, e de acordo co proposto polo promotor, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

4. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Proponse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 152.440 euros, dos cales 65.331 corresponden á fase de obras e 87.109 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.

2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.

3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor deberá levar a cabo, a través de entidade acreditada mediante norma UNE-EN ISO 17025, un plan de seguimento do nivel de ruído tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 Protección das augas e leitos fluviais

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 7/1992, do 24 de xullo, de pesca fluvial, no Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utilíxase nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade. Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

9. O edificio de control deberá contar cunha fosa séptica para o tratamento das augas residuais que se xeren nel. No caso de que a dita fosa non sexa de tipo estanco, o promotor deberá obter do organismo de cunca a correspondente autorización de vertedura. Así mesmo, realizaráselle o mantemento necesario para garantir o seu correcto funcionamento

10. Con fin de evitar a posible afección sobre a hidroloxía debido aos potenciais efectos acumulativos ou sinérxicos que puidera ocasionar a coincidencia temporal das obras de varios parques eólicos na zona, espazarase a execución das mesmas, de forma que non se actúe simultaneamente en tramos próximos dunha mesma cunca, en particular se se observan no terreo puntos dalgunha fragilidade especial. Deste xeito redúcese o risco de accidentes de vertedura simultánea e minimízase o perigo dunha acumulación de efectos que puidese dar lugar a unha contaminación de entidade.

4.2.3 Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.

2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.

3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.

5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producisen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán ser xestionados en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.
3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega ao xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto da subestación/edificio de control/centro colector durante a fase de funcionamento. Sinalizarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirse en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes protexidos do medio natural, tal que especies da flora e fauna en perigo de extinción ou vulnerables, así como os hábitats naturais. Tanto na fase de construción como na de explotación, garantirase a non afección e a conservación dos exemplares de especies de flora e fauna recollidas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA - Decreto 88/2007, do 19 de abril), que puideran estar presentes na zona de actuación. En xeral cumpriranse as obrigas establecidas a este respecto na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia e, en particular, o estipulado no seu artigo 95.

Así mesmo atenderase ás obrigas establecidas nos artigos 54.5 e 57 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, relativas á conservación da flora e fauna silvestres.

4.2.5.1. Sobre a fauna

1. Con carácter xeral, para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera estar recollida nas listaxes de protección actualmente vixentes), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerable no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona afastada) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primárase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso da subestación transformadora/edificio de control/centro colector empregaranse materiais, texturas e cores que harmonicen co contorno. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Se na zona existen afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario -, contorno da subestación/edificio de control/centro colector ou de seccionamento e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre/s meteorolóxica/s e subestación transformadora/centro colector ou de seccionamento (o edificio de control pode ficar para outros usos), demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3. Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberásele notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.
3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio das obras do parque.

4. Así mesmo, o promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberá incorporarse os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixarase segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os límites ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os límites establecidos na lexislación aplicable, no EsIA ou nesta DIA, comunicaráse inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EsIA, terase en conta o seguinte:

- Os informes de resultados terán que estar asinados polo persoal técnico que realice as medicións. Lémbrese que a entidade debe estar acreditada mediante a norma UNE-EN ISO 17025.
- Deberán constar os resultados dunha campaña preoperacional que se axuste ao sinalado, con medicións en todos os puntos propostos.

- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuarase medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.

- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna (e no de quirópteros naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación avaliada, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos producidos pola instalación e presenza do parque eólico. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección. Terase en conta a posible presenza de *Circus pygargus* na área.
- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aeroxeradores e a detección de morte por colisión. Describirase a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo de voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluirase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.

- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Definiranse as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA.
- Describirase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental.

Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración, e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou nas súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:
 - a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
 - b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ERTS89), no que se reflita a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.

- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna, quirópteros e lobo, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta o que se deriva dos puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallan, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), resultados da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e das áreas afectadas tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA.

Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.

- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etcétera. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflicta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores e vieiros de acceso. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna, quirópteros e lobo e das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto concluíndo que, nos termos recollidos ao longo deste documento, o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo desta DIA.

Mónica Pérez Medina
Subdirectora xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Monte Tourado, concluíndo que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo desta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Cruz Ferreira Costa
Directora xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

